

פלורידה נעצרה ברוק

רשמי מסע לארצות גידול ההדרים קליפורניה ופלורידה

המגדלים חשש כי עליית הצריכה של המים בריכוזים האורבאניים, עשויה ליצור בעתיד מחסור או הידוק של הבקרה על צריכת המים וחלק מן המגדלים הגדולים, עוברים משיטות השקיה מסורתיות כמו הצפה לשימוש בטפטפות ומתזים.

ד. החשש מהפצת מחלת הגרינינג גרם למהפך גם בנושא השתלנות וייצור השתילים עבר מן המרחבים הפתוחים לבתי רשת וחממות וכרגע נמצא תחום השתלנות בתהליך למידה התחלתי וניתן לראות כי קיימות רמות שונות של שתלנות.

ה. בשונה מישראל, יכולים השתלנים בקליפורניה לגדל עצי אם מחומר צמחי נקי שהם מקבלים מהאוניברסיטה ובכך לקצר את תהליכי ההפצה של הזן, זאת בתנאי שעצי האם מוחזקים בבידוד ומושמדים בחלוף כשנה וחצי.

ו. אריזת הפרי מתבצע ברובו ברמה גבוהה ביותר. מטעמי סניטציה, קיימת הפרדה בין אזור קבלת הפרי והחיתוי לאזור האריזה. האריזה היא לתיבות או שקיות רשת המותאמות לדרישות הצרכן.

נקודות מרכזיות בסיור המקצועי בפלורידה

א. ב-10 השנים האחרונות פחתו שטחי גידול ההדרים בפלורידה מ-3.4 מיליון דונמים ל-2 מיליון בלבד כיום (על פי שירותי הסטטיסטיקה החקלאיים של פלורידה), כאשר רוב השטחים נעקרו בשלוש השנים האחרונות בגלל התפשטות מחלת הגרינינג. להערכת חלק מאנשי המקצוע שפגשנו במהלך הסיור, עשויה מחלה הגרינינג לחסל את גידול ההדרים בפלורידה.

ב. לדברי חוקרים בסמינר ההדרים שהתקיים בפורט פירס, יש כיום כנת "סופר חושש" בעלת עמידות לגרינינג וסבילות לטריסטזה. הכנה עדיין בבדיקה.

ג. בהעדר תוכנית פעולה והכוונה ארצית, מגדלי ההדרים נוהגים כראות עיניהם בנושא הגרינינג והקנקר ורק מעטים מבצעים סניטציה ועקירה של עצים נגועים.

מהלך חודש ינואר יצאה קבוצה של 23 מגדלי הדרים מישראל לסיור מקצועי בקליפורניה ופלורידה, אשר מהוות את נושאות הדגל של תעשיית ההדרים בארה"ב. תוכנית הסיור הוכנה על ידי יעקב הרצנו, מדריך שה"מ, בשיתוף עם חברים בקבוצה וגורמים נוספים בענף, כאשר המטרה היא להתוודע מקרוב לשינויים והתמורות שעובר ענף ההדרים בארה"ב בשנים האחרונות, עקב האיום שחוה תעשיית ההדרים בקליפורניה כתוצאה מגילוי הווקטור הנושא את מחלת הגרינינג (HLV) והתפשטות המחלה בפלורידה, לצד מחלות ומזיקים נוספים, כמו הקנקר, הטריסטזה וחיפושית Diaprepes אשר גרמו לחיסול כמחצית מענף ההדרים בפלורידה. ההערכה היא כי במידה ולא יהיה ניתן למגר את מחלת הגרינינג עשוי ענף ההדרים בפלורידה להתחסל בתוך שנים ספורות.

נקודות מרכזיות בסיור המקצועי בקליפורניה

א. ענף ההדרים בקליפורניה עובר בשנים האחרונות מהפך משמעותי, עם המעבר מגידולים מסורתיים כמו ת"זים ותיקים, לגידול קליפים אשר הדומיננטי בהם הוא האפורר (קליף מרוקאי אפיל ופורה במיוחד) והטנגו (Tango) תוצר הקרנה של האפורר, שיצרה וריאציה דלת זרעים של הזן.

ב. בעקבות גילוי הפסילה האסיאתית (הווקטור של מחלת הגרינינג) באזורים הדרומיים של קליפורניה ובריכוזים אורבאניים, שוררת בקרב מגדלי ההדרים בקליפורניה ואנשי המחקר "היסטריה" מפני הצפוי ומתבצעת תוכנית ניטור נרחבת לגילוי הווקטור, כשהמדינה, המגדלים והרשות הפדראלית לא חוסכים במשאבים כספיים כדי להתכונן לרעה.

ג. למרות שפע המים והשימוש הבלתי מוגבל כמעט בהם, מתעורר בקרב חלק מן

את הדו"ח המלא המשתרע על פני 27 עמודים ניתן לקרוא בספריית המאמרים של מו"פ צפון באינטרנט.

עורך ראשי

דר' דוד כהן

עריכה ועיצוב

זמיר עשור

מערכת

אלקנה בן ישר, מנשה כהן, שלומי כפיר, איריס אדרי.

כתובת המערכת

בית מיג"ל, א.ת. דרומי קרית שמונה

מרכז מידע:

mop-zafon.org.il

דואר אלקטרוני

iris@migal.co.il